

Nota informativă
la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire
la organizarea și funcționarea Agenției Feroviare

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Serviciul transport feroviar.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Conform Capitolului 15 (Transporturi) din Titlul IV al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind transpunerea în mod progresiv a <i>acquis</i>-ului relevant al Uniunii Europene în legislația națională, Anexa X a Acordului menționat. Ca urmare, a fost adoptat Codul transportului feroviar nr. 19/2022, prin care se realizează transpunerea parțială a Directivei 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind instituirea spațiului feroviar unic european, a Directivei 2016/798/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară și a Directivei 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind certificarea mecanicilor de locomotivă care conduc locomotive și trenuri în sistemul feroviar comunitar. Actele normative comunitare evocate, au fost transpuse parțial, deoarece acestea conțin multe reglementări de ordin tehnic, care vor fi transpuse în actele normative ale Guvernului. În context, prevederile Directivei 2012/34/UE, a Directivei 2016/798/UE și a Directivei 2007/59/CE cu privire la instituționalizarea și executarea celor stabilite, urmează a fi transpuse într-un Regulament, care ar reitera atribuțiile autorității de siguranță în domeniul transportului feroviar. Drept urmare, conform art. 3 alin. (3) lit. j), art. 4 și art. 132 alin. (4) lit. a) din Codul transportului feroviar nr.19/2022 și pct. 11.1 din Planul de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 264/2022, Guvernul urmează să asigure înființarea Agenției Feroviare responsabile de implementarea și realizarea politicilor în domeniul transportului feroviar fiind abilitată cu exercitarea atribuțiilor organului național pentru siguranța feroviară. Necesitatea constituirii Agenției Feroviare este condiționată și de angajamentele prevăzute în cadrul Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Programului „Moldova, măsuri în situație de urgență, reziliență și competitivitate. Operațiunea de politici de dezvoltare”, negocierile căruia au fost inițiate în temeiul Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.462/2022 și Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului „Moldova, măsuri în situație de urgență, reziliență și competitivitate. Operațiunea de politici de dezvoltare”, negocierile căruia au fost inițiate în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.461/2022. Concomitent, informăm că negocierile au fost finalizate, astfel, urmând a fi demarată procedura de semnare a Acordurilor evocate. Avînd în vedere cele menționate, a fost elaborat proiectul hotărîrii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Feroviare.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul de hotărîre nu transpune legislația Uniunii Europene și nu necesită a fi avizat de Centrul de Armonizare a Legislației.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărîre prevede:

1) constituirea Agenției Feroviare, în calitate de autoritate administrativă în subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, cu forma juridică de organizare – agenție;

2) aprobarea:

- Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Feroviare;
- Structurii Agenției Feroviare;
- Organigramei Agenției Feroviare;
- efectivului-limită al Agenției.

3) măsuri de ordin organizatorico-administrativ pentru asigurarea activității Agenției Feroviare.

Astfel, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare, Agenția Feroviară va avea misiunea de asigurare a implementării politicilor statului în domeniul transportului feroviar și supravegherea respectării de către persoanele fizice și juridice a cadrului normativ în acest domeniu, pentru asigurarea siguranței traficului feroviar, a calității și inofensivității serviciilor de transport feroviar.

Totodată, Agenția va realiza funcțiile cu care a fost abilitată, în următoarele domenii:

- 1) transport feroviar național și internațional;
- 2) siguranța transportului feroviar;
- 3) certificarea mecanicilor de locomotivă;
- 4) supravegherea pieței privind subsistemele feroviare (conformitatea cu specificațiile tehnice de interoperabilitate);
- 5) organizarea și gestionarea contractelor de servicii publice de transport feroviar;
- 6) protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar;
- 7) respectarea condițiilor de autorizare conform domeniului aferent.

De asemenea, în sarcina Agenției Feroviare sunt atribuite realizarea următoarelor funcții:

I. în domeniul transportului feroviar național și internațional:

- 1) cooperarea cu autoritățile naționale și a altor state;
- 2) aprobarea manualelor, regulamentelor, instrucțiunilor și cerințelor tehnice interne pentru siguranța, exploatarea, semnalizarea transportului feroviar și a elementelor infrastructurii feroviare;

- 3) eliberarea permiselor pentru mecanicii de locomotivă;
- 4) administrarea Registrului Național al Vehiculelor Feroviare;

II. în domeniul siguranței transportului feroviar:

- 1) aprobarea punerii în funcțiune a subsistemelor structurale;
- 2) emiterea, schimbarea, suspendarea și retragerea certificatelor de siguranță și a autorizațiilor de siguranță;
- 3) admiterea introducerii în circulație a unui material rulant nou și modificat substanțial;
- 4) supravegherea conformității constituenților de interoperabilitate;
- 5) monitorizarea, promovarea, punerea în aplicare și dezvoltarea cadrului de reglementare în domeniul siguranței;
- 6) înregistrarea vehiculelor feroviare;
- 7) efectuarea controlului punerii în aplicare a Sistemelor de Management al Siguranței;
- 8) controlul asupra conformității organizării și gestionării traficului feroviar;
- 9) verificarea conformității soluțiilor de construcție sau reconstrucție a obiectelor de infrastructură feroviară;
- 10) efectuarea supravegherii și controlului transportului feroviar de mărfuri periculoase;
- 11) supravegherea și controlul din punct de vedere al siguranței transportului feroviar;
- 12) stabilirea cerințelor privind formarea profesională și competențele personalului cu atribuții în siguranța transportului feroviar;
- 13) stabilirea obiectivelor de siguranță pentru sistemul feroviar, metodelor și indicatorilor de siguranță pentru evaluarea nivelului de siguranță;
- 14) descrierea elementelor Sistemului de Management al Siguranței;

15) întocmirea și publicarea raportului anual privind siguranța în sistemul feroviar. <i>III. în domeniul certificării mecanicilor de locomotivă:</i> 1) emiterea și retragerea permiselor pentru mecanicii de locomotivă; 2) monitorizarea și controlul examinărilor periodice a mecanicilor de locomotivă; 3) emiterea cererilor motivate privind suspendarea certificatelor mecanicilor de locomotivă; 4) monitorizarea procesului de certificare a mecanicilor de locomotivă. Capitolul III din Regulament, conține prevederi referitoare la organizarea activității Agenției, și anume: modul de numire și eliberare sau distituire din funcție a directorului și funcțiile acestuia, modul de numire și eliberare sau distituire din funcție a directorului adjunct, statutul personalului Agenției și alte prevederi de ordin organizatoric. În ceea ce privește efectivul-limită al Agenției Feroviare, se propune un număr de 28 unități potrivit următoarei structuri: - Directorul Agenției Feroviare (1 unitate); - Directorul adjunct al Agenției Feroviare (1 unitate); - Serviciul audit intern (1 unitate); - Direcția reglementări și relații internaționale (5 unități); - Direcția certificarea și autorizarea siguranței (5 unități); - Direcția protecția consumatorilor (5 unități); - Direcția management instituțional (5 unități); Evocăm că, Agenția Feroviară are nevoie de circa 45 de unități în statele de personal, dar avînd în vedere că, Agenția nu va realiza sarcinile depline conform prevederilor Codului transportului feroviar nr. 19/2022 (intră în vigoare în august 2024), de exemplu emiterea actelor permissive, controlul respectării cerințelor de siguranța etc., la această etapă inițială se propune un efectiv-limită al Agenției Feroviare de 28 de unități. Ulterior, după intrarea în vigoare a Codului, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în comun cu Agenția Feroviară, după caz, în baza analizei efectuate, vor propune modificări la structura și efectivul-limită al Agenției Feroviare pentru asigurarea realizării sarcinilor cu care a fost abilitată potrivit cadrului normativ.
5. Fundamentarea economico-financiară
Pentru finanțarea activității Agenției Feroviare în Bugetul de Stat pentru anul 2022, au fost planificate 5 milioane de lei. Aceste mijloace financiare sunt suficiente pentru anul curent, deoarece Agenția urmează să înceapă activitatea din septembrie 2022, încadrînd personal, precum și demarînd alte activități organizatorice în vederea asigurării funcționalității organului de siguranță. Dar, pentru asigurarea bunei funcționări a Agenției Feroviare, autoritatea va necesita circa 10 milioane lei/anual. Mijloacele financiare sunt preconizate pentru salarizarea angajaților, deplasări în scopul executării atribuțiilor de serviciu, material rulant privind controlul siguranței, echipamente și unelte necesare pentru executarea atribuțiilor Agenției Feroviare, serviciile comunale, serviciile de comunicație, combustibil, software, licențe și hardware necesare pentru monitorizarea respectării siguranței în transport feroviar, întreținerea automobilelor de serviciu, echipamente și soft de birou, birotică etc. Precizăm că, odată cu intrarea în vigoare a Codului transportului feroviar nr. 19/2022, actele permissive emise de către Agenția Feroviară ar permite generarea veniturilor. În acest sens, în anii 2026-2027 se va realiza o analiză în scopul examinării oportunității emiterii actelor permissive contra cost, fiind ulterior propusă aprobarea Metodologiei de calcul al serviciilor respective.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul prevede modificarea: - Hotărârii Guvernului nr.690/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în scopul indicării Agenției Feroviare în Lista autorităților administrative din subordinea acestui minister;

- Hotărârii Guverului nr. 1042/2017 privind aprobarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2022-2024, prin includerea Directorului Agenției Feroviare în componența Grupului de lucru pentru supravegherea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului poate fi accesat pe pagina web oficială a ministerului (compartimentul „Transparența”, directoriul Transparență decizională/ anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului”), și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md. Proiectul urmează a fi avizat de următoarele autorități/instituții: - Cancelaria de Stat; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Justiției; - Ministerul Economiei; - Consiliul Concurenței; - Centrul Național Anticorupție; - Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor; - Agenția Proprietății Publice; - Agenția Servicii Publice; - Î.S. „Calea Ferată din Moldova”.
8. Constatările expertizei anticorupție Va fi completat urmare a realizării expertizei anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate Proiectul nu transpune legislația Uniunii Europene și nu necesită a fi avizat de Centrul de Armonizare a Legislației.
10. Constatările expertizei juridice Va fi completat urmare a realizării expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize Analiza impactului la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Feroviare a fost consultată cu Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Agenția Proprietății Publice, Agenția Servicii Publice și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. Majoritatea obiecțiilor și propunerilor au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

Secretar general

Lilia DABIJA